

Motion till riksdagen

1988/89: Ub304

av Ingela Mårtensson (fp)

Svenska språket på gymnasieskolan

På gymnasieskolans samtliga linjer ges i ämnet svenska två betyg. Det ena, som benämns "svenska språket", avser främst förmågan att tala och skriva. Det andra, som benämns "litteraturkunskap och språklig orientering", avser såväl litteraturkunskaper som kunskaper om språkbruk och det egna språkets byggnad.

Att bedriva undervisning i svenska på tvååriga yrkesförberedande linjer är i sig en mycket svår uppgift, beroende på de speciella omständigheter som möter lärarna på dessa linjer. Undersökningar visar att många elever från sin grundskoletid är trötta på studier i teoretiska ämnen och inser inte alltid meningen med sådana studier. Andelen elever med svårigheter i skolan uppgår till 15–20 procent. Enligt vissa studier skulle 35 procent av eleverna på yrkeslinjerna hellre velat arbeta än att gå i skolan.

Förutom att undervisningen måste anpassas för att i möjligaste mån möta dessa elevers behov av färdighetsträning, måste den ge ett tillräckligt underlag för två rättvisande betyg. Det är en mycket svår uppgift att hos elever, som inte är självklart positiva till ämnet svenska, skapa en motivation för litteraturhistoria, språkhistoria och stilistik, som är tillräckligt stor för att utgöra underlag för ett helt betyg.

Dessutom påpekas ofta att undervisningen i svenska på dessa linjer i stor utsträckning bör anknytas till respektive yrkesämne, för att eleverna ska inse nyttan av och meningen med studier i svenska. Detta minskar ytterligare möjligheten att få fram tillräckligt stort underlag för två betyg.

Just nu pågår försöksverksamhet och planering av förändringar inom de yrkesinriktade gymnasielinjerna. Tanken är att de tvååriga linjerna i stor utsträckning ska bli treåriga. En vanlig modell i denna försöksverksamhet är att eleverna i de första årskurserna har svenska två timmar i veckan och i de tredje årskurserna tre timmar. Med en sådan timplanering skall alltså två betyg sättas på ett underlag av två veckotimmar.

Det vore en fördel både för elever och lärare på dessa linjer om undervisningen i svenskämnet olik moment kunde anpassas bättre till dessa elevers behov. Ett betyg i svenska, som mäter såväl färdigheter som kunskapsmoment, skulle dels vara mera rättvisande, dels ge större möjligheter att göra svenskundervisningen mera meningsfull för eleverna.

Hemställan

Mot. 1988/89

Ub304

Mot denna bakgrund hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om prövning av frågan om ett betyg i undervisningsämnet svenska på gymnasieskolans yrkesförberedande linjer.

Stockholm den 25 januari 1989

Ingela Mårtensson (fp)